

HIRADAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Gyulai Pál-utca 14.
Telefon: 146-246, 146-243

HÉTFŐI POLITIKAI LAP Főszerkesztő: BORNEMISZA GÁBOR

IX. ÉVFOLYAM, 16. SZAM
Budapest, 1944. április 17.

Huszonegy óra Göbbels birodalmi miniszter életéből
Garbai Sándor Párisból küldött kézírásos levélben tiltakozik
a kommunistaság vádja ellen

Lerohanták a szovjet állásokat a magyar és német csapatok Delatyin és Kovel között

Meghiúsították a Szovjet erőfeszítéseit a magyar és német ellenintézkedések

A Garbai Sándorok intőpéldája

Lapunk más helyén ismertettük azt a levelet, amelyet Garbai Sándor, a magyarországi tanácsköztársaság volt elnöke intézett Párisból lapunk főszerkesztőjéhez. A levélben Garbai Sándor tiltakozik a kommunistaság vádja ellen és a leghatározottabban visszautasítja azt az állítást, hogy ő mint meggyőződéses kommunista állott a tanácsköztársaság élére, illetve, mint kommunista érzelmű és meggyőződésű politikus vett volna részt az 1919-es idők eseményeiben. A levélben helyreigazítást kér és elismerését annak, hogy ő soha nem volt kommunista. Elismerését annak: ő csupán az ipari munkás-ság, a földművelő parasztság, a magyar intelligencia összefogásában, társadalmi, politikai és gazdasági koalíciójában rejlő nagy erőt hirdette és követelte a teljes belső összefogást.

Nem vitázunk Garbai Sándorral, mint ahogy nem vitázunk azokkal sem, akik jóismert mód-szereikkel, politikai taktikázuikkal, ügyeskedésükkel mindent elkövetnek, hogy felejtessék az elmúlt idők és teljes bünyülettel, elbrelépve, másokat megelőzve, az igazságos vádakot visszautasítva kéri az őket megillető helyet a magyar élet új közösségében.

Garbai Sándor arra hivatkozik, hogy nem volt kommunista. De nevével jegyezte a magyarországi kommunista tanácsköztársaságot. Nem volt kommunista, de szabad kezet adott — mert a hatalmat nem ő, hanem mások jelentették — a Szamuelyi korszak és a Kun Béla korszak, akik gyilkos dühvel pusztították a magyarságot, rendeztek a falura és városra, minden társadalmi osztályra egyaránt kiterjedő gyilkos vérengzéseket. Allítja, hogy nem volt kommunista, de cére volt annak a terrorrendszereknek, annak a magyarságra borzalmas történelmi megpróbáltatást jelentő párhónapos uralomnak, amely örök szegényfoltja maradt történelmünknek, s amely a magyarság számára idegen, a magyarság életétérdekeit semmibevevő nemzetközi kalendárok véres tolvániasát jelentette.

HADPARANCS

Honvédek! Magyar katonák!

A háború végső kifejlődéséhez közeledik és döntő szakaszához jutott. Elsősorban a magyar sors szempontjából, mert az ellenség itt áll egészen határaink közelében. Most tehát ismét Hazánk közvetlen megvédéséről van szó. Erre gondoljon mindenki, amidőn az I. hadsereg apai nyomdokain elindul a Kárpátoktól át Gallícia területére, ahol 1914-18-ig oly sok dicső előretartásban tüdőkölték a magyar fegyverek. E harcban természetesen nincs vissza, csak: Előre! Elváróm, hogy mindenki megteszi kötelességét és méltók lesznek a hős elődökhöz.

Fájdalmasan érint, hogy e nehéz órákban nem lehetek magam is köztetek. Gondom lesz azonban arra, hogy itthon a lehetőség legvégső határáig gondoskodás történjen azokról, akik hozzátok legközelebb állanak.

Épúgy, mint az első világháborúban, most sem állunk egyedül. Ma is ugyanazzal a német hadsereggel harcolunk vállvetve, amely 1914-18-ig becsületet szerezte a magyar hősökkel együtt. A német csapatok mellettünk s amellyel elvülhetetlen, ebben a háborúban is vérrel megpecsételt bajtársi szálak fűznek bennünket össze.

Mindent el kell követnünk, hogy ebből a szörnyű viharból, — amelyben nemcsak Hazánkat, hanem az egész emberiséget, kultúráját és civilizációját védjük, — győzelmesen kerüljünk ki.

Budapest, 1944 április 15.

A hadparancs, melyet Magyarország Kormányzója, intézett a magyar honvédség hadbainduló hadtestéhez nemcsak a fegyverrel a kezükben menetelő katonáknak szól, de szól mindannyiunknak. Ma mindannyian harcban állunk: azok, akik már megragadták a fegyvert és akik követni fogjuk őket és minden egyes itthonmaradt is katonának kell, hogy legyen

Mire int és mire figyelmeztet bennünket ez a levél, amelyet Garbai Sándor intézett hozzánk Párisból, s melyben visszautasítja a kommunistaság vádját? A mai idők teljes változást követelnek. Döntő változást, nemcsak világnézeti szempontból, nemcsak felfogásban, meggyőződésben, kül- és belpolitikai beállítottságban, hanem — emberekben is. Ma olyan napokat élünk, amikor a legnagyobb lehetőség kínálkozik számunkra: kitisztítani, kisépíteni a magyar életből mindent és mindenkit, aki és ami akadélya lehet a nagy építésnek, amelynek munkáját új erővel, új elszántsággal és új hittel kell megkezdeni. Akadnak ma is politikusok, akik az elmúlt időkben éppen eléggé és gyászosan diszkreditálták magukat, akik mégis csaknem mindenkit felülmúló jogot formálnak ahhoz, hogy résztvegyenek a történelmi építés sorsdöntő munkájában és az első vonalban harcoljanak a magyar élet teljes átállításáért.

A helyén, mindenki, aki csak kisujját tudja megmozdítani, minden erejével, százszázalékos, lelkiismeretes kötelességgel, kell, hogy teljesítse a munkát, amit részére az idők követelményei kiszabnak. Az ezereves magyar múlt forog kockán; az ezereztendő magyar haza jövője dől el a Kárpátokon és a hegyeken túl. Ma igaz magyaroknak kell lennünk, olyanok-

ban és az első vonalban harcoljanak a magyar élet teljes átállításáért. Térjünk vissza egy percre ismét Garbai Sándorhoz. A magyarországi tanácsköztársaság volt elnöke azt írja, hogy soha nem érezte és nem vallotta magát kommunistának. Mondjuk, hogy így volt és mondjuk, hogy elhisszük ezt az állítást. Ebben az esetben pedig: a felelősség súlyosabb, a büntetésnek szörnyesebb kéréseket kell tennünk, mert senkit nem menti a felelősség és a vád alól az a körülmény, hogy nem tudja mi történik a háta mögött, nem tudja, milyen nemzetpusztító erők szövetkeznek a magyarság érdekei ellen, nem tudja: kikből áll az a rendszer, amelyet saját nevével jelez és támogat. Minthogy a törvény nem ismerése sem menti a bűnöst a büntetés alól. — a politikai számára sem lehet mentés az, hogy nem ismerte százszázalékosan a rendszert létrehozó és felépítő erőket.

A mai idők azt parancsolják: térjünk el mindazok, akik képtel-

nek, hogy méltók lehessünk a honfoglaló ősök emlékéhez s méltókká kell válnunk a magyar névre az elkövetkezendő nemzedékek előtt, akiknek magyar sorsa most rajtunk áll vagy bukik. Kormányzónk, a Legelső Magyar Katona hadparancsával együtt az egész ország apraj-nagyjának büszke szeretete kíséri az I. hadsereg honvédeit

lenek az új idők szellemének megfelelő hittel és elszántsággal vállalkozni a munkára, a nemzeti-szocialista magyar élet felépítésére. De legfőképpen: tünjenek el azok, akik tekédtöttek magukat, ilyen és amolyan irányban, akik a nagy változás előtt megmutatták és bezonyították, hogy nem tudnak és nem akarnak változtatni a helyzetben. Emlékezzünk csak: az ébredő magyarok mozgalmának nekidején milyen sok salakot, milyen sok kommunista és nemzetpusztító elemet szívott magába. Hiába volt meg egyesekben a legodaadabb jószándék, a lényeg elcsikkadt, mert a gyanúsak a leviteltettek, a megrémültek és a politikai szerencsejátékosok a mozgásban csupán egyetlen lehetőséget láttak: átmenteni magukat, bárhol, bármilyen uton módon.

Ezt kell most is megakadályozni. Ezt a nagy „megelőzési” rohamot. A magyar életnek ezt az új nagy elárasztását. Mert: a történelem itél és faj nekünk, ha az új életre a régi bünyökkel és tövedéssel készülünk fel.

A támadó német-magyar csapatok kemény harcokban lerohanták a szovjet állásokat

Berlin, április 16.

Az NST jelenti: Alfred von Olberg nyugalmazott alezredes, az Európa-nyugalom katonai munkatársa írja:

— A keleti arcvonal déli szakaszán a helyzet teljesen következetesen fejlődött tovább és csupán a két szárnyon merültek fel új jelenségek a hét végén. Északon a szovjet hadvezetőség ismét újabb tartalékokat szabágitott fel és Pszkov irányában megújította támadásait, anélkül, azonban, hogy áttörhette volna az erős német elhárító arcvonalat. A déli szárnyon a Krim-félszigeten a Perkop és Kercs felől gyorsan előretörő két szovjethadsereg nyomása következtében a helyzet kiélesedett. Igen erős szovjet gépesített kötelekek és páncélos hadosztályok elődobása következtében Szimferopol védőt bekerítés fenyegette és ezért kénytelenek voltak a várast kiüríteni. A német csapatok most nagyjában a félsziget délnyugati részén levő hegyes területekre vonultak vissza.

— Míg a keleti arcvonal két szárnyán a helyzetet a német védekezés jellemzi, a déli szakaszon egyre jobban érvényesül a német, magyar és román kötelekek támadása. A szovjetnyomást viszont mindenütt erős reteszállások tartóztatják fel. Ugylátszik, hogy a szovjet hadvezetőség friss tartalékok beérkezését várja és nagyarányú átesortosításokat hajtott végre. Mind a Dnyeszter déli szakaszán, mind pedig a Dnyeszter és a Szeret között Orheitől Pascaniig terjedő reteszállások kiválóan megállták helyüket. Az utóbbi reteszállás kemény gátnak bizonyult, mely a Kisinev irányában végrehajtott heves szovjet támadásokat feltartóztotta. A Prutól a Dnyeszterig szakasztól kezdve már igen erős offenzív védekezést folytatnak a német-román csapatok.

Delatyintól Kovelig viszont már mindenütt a német és magyar csapatok ellenoffenzívája folyik. Itt a szovjetállásokat kemény harcokban lerohanták. Könnyen lehetsé-

Zsidó hirdetést mi nem közöltünk!

AHOL MEGBUKOTT

az erőszakos brit propaganda

Finnország tudja, hogy az európai jövőt egyedül a tenge yállamok garantálhatják

Az ismeretes Roosevelt-Churchill találkózón, mely Amerika egyik luxus jachtján zajlott le, többek között megszületett a következő egyezmény is:

Minden nemzetnek joga van olyan kormányformát választani, amelyhez éppen kedvet érez.

Am ez a kijelentés, vagy megállapodás — nevezük, ahogy akarjuk — csak írott maradt. Roosevelt és Churchill ünnepélyes találkozására és egyetértő készfogása ügyilátszik nem bizonyult elég garanciának arra nézve, hogy

valóságga vállják az érdekeit nemzetek számára.

A két demokrata-plutokrata vezér számításán kívül hagyta a harmadikat — Sztalint, a „vörös cárt”, aki az utolsó szót volt hivatott kimondani, mint mindig — amint nem egyszer tapasztaltuk — a demokráciák közös ölelkészésénél.

Sztalin szabadkezelt követel

Sztalinnak aligha tetszett a hangzatos íge, személye és személye által képviselt szélsőséges politikájá kizárja az ilyen egyezkedést.

Sztalin programja világos és ez — Európa teljes bolsevizációja.

Hogy ad-e Amerika és Anglia garanciát a kis nemzeteknek és milyen formában adja azt, Sztalint az ilyen csekélység nem érdekli. Ugy gondolkozik, hogy aki harcol, az rendelkezik is, ha ezt a harcot sikeresen befejezik.

Vegyük például Lengyelország esetét. A legyőzött lengyel nép, mint tudjuk, minden bizalmát Angliába vetette. Kormányát alakított Londonban, kilincselte, tárgyalta, lőtött-futott ide-oda, hogy Anglia polgárai rokonoszenet magának és ügyének megnyerje.

Anglia el is vállalta a lengyelkormány legfőbb protektorátusát. És mi történt mégis? Minden kilincselés, kérés, könyörgés, intervenció és instanciázás hiábavalónak bizonyult.

Sztalin a „vörös cárt” szabadkezelt követeli a lengyel kérdésben és ezt a szabad kezelt — garancia ide, vagy oda — amint tudjuk, meg is kapta.

Eckölesi harapófogó

Amerika nem egyszer hangoztatta a háború folyamán: ő a szövetséges, nemzetekkel a közös együttműködést és a magától baráti kapcsolatokat keresi és minden törekvés od irányul, hogy azokat a lehető legjobban ki is használja. Szabadság, egyenlőség, igazságosság! — hirdették Roosevelt szöcsével, politikusok, delegáltak és újságok.

De nézzünk csak jól megvanak kánál.

Amíg ön alszik, a DARMOL dolgozik

A valóságban egészen másképpen festenek a hangzatos szölamok. Vegyük csak példának a közelmúltból Argentina esetét, azét az Argentináét, aki a legutolsó időkig nemcsak, hogy

Vagy vegyük példának az Irországra gyakorolt, enyhének egyáltalán nem mondható amerikai nyomást, a támaszpontok követelését és erőszakos megszállását, vagy vegyük a finnek szovjetbékére való hangolását a mindazt a „szelid” és kevésbé szelidhangú tanácsot, melyet a kis, bátor finn nemzetnek a Szovjettel való tárgyalás alatt adtak. Ő, világért sem kívánták befolyásolni a finneket, csak...

csak erkölcsi harapófogóba fogták őket, hogy Sztalin minden hájjal megkent diplomatáinak fáradozásait

azzal is megkönnyítsék. Az eszme diadala a hatalmaskodók szofizmája fölött a finn példa. Mert a finn-nemzet böles vezetői régen átláttak azon a szítán, amelyet Amerika szong-lór-diplomatái úgy tartottak eléjük, hogy annak csak csillogó szövését lássák, üres hézagait ne.

Finnország tisztában van azzal régen, mit jelent a kis nemzetek számára a Roosevelt-Churchillli garancia és a sokat hangoztatott demokratikus szölamok testvéri szövetségéről,

határok biztosításáról, nemzetek integritásának tiszteletbentartásáról jószomszédagságról stb. Finnország mérleget és cselekedett. A kibontakozó tisztultabb jövő érdekében vállalta tovább a jelen kockázatait, a vér és a könny további útját. Mert tudja, nem demokrata szölamok döntenek el Európa s a kis nemzetek jövőjét, hanem az a hármasszövetség,

Közlemény a 15-i berepülésről

Magyar Távirati Iroda jelenti: Egyes ellenséges repülőgépek folyó hó 15-én az esti órákban széles kiterjedésben több útvonalon déli irányból átrepültek az ország légitérét. Az ellenséges gépek egy része a Duna mentén, más részük a Dunántúlon északkelet felé haladva Budapesttől nyugatra egyesültek. Onnan vadászgépeink légiharc után délfelé való visszavonulásra kényszeríték őket. A késő éjjeli órákban visszatérő ellenséges gépek általában a berepülési útvonalon hagyták el délfelé az ország légitérét. A repülés zavarójellegű volt.

Berlini szerkesztőségünk telefonjelentése:

Tarnopol irányában fokozódó lendülettel folyik a német ellentámadás

A keleti front harcival kapcsolatban Berlinben ma megjegyzték, hogy a német ellentámadás igen megerősödött és így a bolsevista elnyomulás átlama most már erősen felcsúszott és tovább is léteződik. Tarnopol híri védői tegnap is szölamon tartották állásukat és valószínűleg az ő támogatásukra, esetleg felszabadításukra német ellentámadás folyik a városból nyugatra, bár a támadás célját nem jelölték meg határozottan. Csúpan sikeres műveletre utalnak éppen úgy mint a Gomei és Bródy elleni akciókra, melyeknek során német csapatok sok helységet visszafoglaltak.

Olaszországban továbbra is csend van és Berlin az angolok szölamozza megerősödése után, most belátható időn belül nem is vár illi komolyabb eseményeket, sőt azt sem tartják kizártnak illetékes helyen, hogy az ellenség feladja az eddigi partraszállási helyeket a további próbálkozásokat és új frontot próbál nyitni.

Az invázióra vonatkozólag Sonnerfeld őrnagy kijelentette, hogy a közeledő tavasz és nyárelel lemezzelosen egyre fokozza annak lehetőségét, viszont fokozza a sikeres elhárítás esélyeit is. A Deutsche Allgemeine Zeitung „Megváltozott Budapest” címen az első oldalon közli pesti munkatársai cikket, melynek egy érdekes mondata így hangzik: „Ezzel szemben már azelőtt is volt egy réteg, mely annak az útnak a halálós veszélyeit, melyen Magyarország inkább átkel, mint halad, felismerie és az európai sorsharc további alakulása alott egyre jobban látta. Ez volt a hazája jövőjéért aggodó nemzeti érzés magyarok rélege”.

Török selfegás az angol króm-demarsról: A szövetségesek nem képesek befejezni a háborút saját erejükből

A török lapok szömbaton első helyen, feltűnő formában ismergetik a török kormányhoz intézett brit hivatalos demarsot, amelyben Anglia követeli a Németországba irányuló török krómércszállítások bezzintetését. Ezzel helyeznek bizonyult a néhány napja török politikai körökben elhangzott jóslat. A krómércszállítások ügyében bizonyos angol-amerikai lapok indították meg a hadjáratot, melyélett még Cordell Hull nyilatkozata teljesen tisztázta a helyzetet. A brit írás ezért nem érte készületlenül a ankarai kormányt, török részöl már vártak rá.

nek rábírná, török részöl mindig azzal magyarázzák, hogy a szövetségesek nyilván nem képesek saját erejükből befejezni a háborút. Ugy gondolják, hogy felesleges lennének a semlegesekhez intézett felhívások, ha a szövetségesek győzelme oly biztos lenne, mint Hull célja. Miéért lenne szükség akkor az utolsó órában semleges részöl támogatásra — kérdik Törökországban — még ha csak a Németországgal folytatott kereskedelem bezzintetéséből állna is ez. Ezt a kérdést teszi fel az egész török sajtó és egyes lapok gányos hangon megjegyzik, vajjon döntené befolydolsoljra majd a további német hadjűsölést, ha megszünnék semleges részöl bizonyos csökly nyersanyagszállítások.

eddig mindig mindkét irányban függetlensége féltékeny megóvásának szellemében kezelte. Ha a szövetségesek most valóban kényszerít akarnak alkalmazni Törökországgal szemben, Közép-Európába irányuló bizonyos nyersanyagszállítások bezzintetése érdekében, akkor először gondolkodniuk kellene a kiviteli cikkek megfelelő átvételéről és ugyanakkor a Törökország számára sürgösen szükséges különféle bevitteli áruk megfelelő biztosításáról. Török részöl ezt erősen kétségbevonják; Törökország álláspontját ezenkívül az ismert török érzékenység jellemzi minden különösen kényszerrel szemben. (MTI)

Török részöl változatlanul az európai második arcvonal felállítását tekintik a háború döntő tényezőjének. Ami a mostani krómércszállítások megállítását illeti, török részöl úgy nyilatkoznak, hogy ez a kérdés már gyakran adott alkalmat vitákra. Törökország szemben

HITLER MONDOTTA:

„Aki nem hajlandó, vagy nem képes a létéri harcra, annak végzése a földön egy igazságos elhatározás szerint befejeződik. Ez a világ nem a gyáva népek világa.” (Hitler: Harcom.)

„A jogért nem koldul az ember, hanem harcol!” (Müncheni beszéd 1933 augusztus 1.)

„Nagyméltóságodnak azt a felajánlását, hogy ebben az esetben (tudnillik, ha Anglia hadbalép Németország ellen) hosszú háborúra kell elkészülni, én is osztom. Németország, ha Anglia megátadja, erre el van készülve és elvan szölamva. En magam nem egyszer jelentetem ki a német nép és az egész világ előtt, hogy az új Német Birodalom semmi kétségel sem hagy abból szölamdó felől, hogy inkább vállal minden nélkülözést és szerencsétlenséget, bármily hosszú időre is, minsem hogy lemondjon nemzeti érdekéről, sőt nemzeti becsületéről.” (Hitler kancellár leveléből az angol miniszterelnökhöz 1939 augusztus hó 23-án.)

ség, amely kis szövetségesével karöltve bátran felvette a harcot a világot elnyerni kívánó bolsevizmus ellen. Az európai jövőt egyedül a tenge yállamok garantálhatják. T. P.

A légitámadás állat-áldozatait is be kell jelenteni

A polgármesterhelyettes felhívja a budapesti állattartók figyelmét, hogy hasznos háziállatoknak (lő, tramár, őszvér, szarvasmarha, sertés, juh, kecske) légitámadás rajtát, vagy más okból bekövetkezett elhullását az állatok elszállítására célulból az illetékes kerületi előírásokon haladéktalanul jelentésk be. A bejelentés elmulasztása büntetést von maga után. Kis állatoknak (eb macska, baromfi, stb.) légitámadás következtében történt elhullását a hatósághoz bejelenteni nem kell. Ezeket az állatokat, amelyekben a helyszínen nem földelhetők el — a szeméztárlító kocsi viszik el.

Levánta a HÉV-szerelvény egy asztalos lábát

Szömbaton a késő esti órákban horzalmos szerencsétlenség történt a HÉV kerécsúttól végállomásánál. Krausz János 47 éves asztalos fel akart szállni a mozgásban lévő HÉV-re, az ugrást elvétele és olyan szerencsétlenül került el a földön, hogy a kocsi alá került. A kocsi kerekét levágták az asztalosmester lábát. Pillanatok alatt hatalmas vértöcsa borította el Krausz Jánost és az elhívott mentők súlyos állapotban szállították a Magdolna-kórházba.

Felakasztotta magát egy ifjú asszony

Kisösten a Péterfi-köz 9-es számú házban lakó asszony szömbat éjtmű házbéli lakásán szömbat éjtmű szaka a szobajátóra felakasztotta magát Fülöp Jánosné, MAV nyugdíjas 56 éves felesége. Mire a hozzátartozók rátaláltak, a szerencsétlen asszony már halott volt.

Egy szápuhó autó elittott egy fiatal lányt

A Csengeri-utca 10. számú ház előtt szömbat délután egy ismeretlen rendszámú tehergépkocsi elittotta Horvát Mária háztartásbeli alkalmzottnát, aztán továbbrobogott. A fiatal lány súlyos agyrázkórást szenvedett. A mentők a Rókus kórházba szállították.

BR. KORÁNYI SÁNDOR

teleával dr. báró Korányi Sándor, az európai híró egyeleti orvosánár 78 éves korában április 14-én elhunyt. Gyermekéi a testvérel kívül vagyasi br. Dániel, br. Gerliczy, Kemmerer és erdelcsi Szaláchy családokat ejtette gyászba.

A Tudományos Akadémia haláláról a következő gyászjelentést adta ki: A Magyar Tudományos Akadémia a veszteség érzésével tudatja igazgatótanácsa tagjának, br. Korányi Sándornak elhunytát. Nagy tudós volt. Kötő orvos a gyakorlatban is. A befyogvászat tudományának számos ágát művelte: tanított éntant, ideggyógyvászatot, diagnosztikát, gyogyvászat talált a vérbetegségekra, vizsgálta a vese megbetegedését, ő volt az első, aki a fizikai kémia eredményeit átvitte az orvostudományba. Évtizedeken át vette az atyjáról rászóltot kiállítását. A befyogvászat számos feladatát ő dolgozta fel költődi szakmunkákba. Könyvel értekezései mindig előbbre vitték a tudományt a világhíre emelték nevét. Itt a nemcsak az orvostudomány részterére, hanem az egész magyar tudományosságára.

Rémhírtérjesztés hazatérülési

Garbai Sándor meglepő levele a Virradathoz : A magyarországi tanácsköztársaság volt elnöke Párizsból tiltakozik a kommunistaság vádia ellen

A Virradat és a nemzetiszocialista közvélemény válasza

A Virradat január 10-i számában egy Párizsból keltezett jelentés alapján megírtuk, hogy a német megszálló csapatok elfogták Garbai Sándort, az úgynevezett magyar tanácsköztársaság volt elnökét. Garbai álnéven bujkált és hamis igazolványokkal volt felszerelve. A Párizsból keltezett jelentés közölte, hogy Garbait őrizetbe vették. Arra nézve pedig, hogy miért tartózkodik Franciaországban, ellentmondó felvilágosításokat adott.

hogy a munkásságot lecsillapítsa és a lázongásokat megszüntesse. Őred bírták, hogy a dolgozók széles rétegeinek bizalmát megszeresse és ezzel leplezze a rémtettereket, amelyeket a háttérben a forradalom vezetői elkövettek. Garbai a ráruházott, nagy címekért magára vállalta a felelősséget. Az 1919-es vörös kormány az összeomlás után elmenekült. Vele tartott Garbai is azon a kúlvonaton, amelyen a Peidl-kormány Kun Béláék számára lehe-

Főszerkesztő úr, múltán ide a háború kezdete óta magyar lapok nem járnak, csak most jutott magánértesülésből tudomásra, hogy becses lapja egyik februári számában közlemény látott napvilágot, amely szerint engemet itt Párizsban a megszálló német hatóságok „Jekels kereskedelem”, „hamis papírok használata” és „kommunista üzelmek” miatt letartóztatták?

Es a közlemény, amennyiben valóban megjelent, nem egyéb kitalálásnál és csak téves értesülésből származhatott, s ezért nem akarom, hogy a lap olvasói rólam az igazságnak meg nem felelő képet kapjanak.

Engemet sem a német megszálló, sem a francia közrendészeti hatóság nem tartóztatt le, mert a terhemre említett dolgokat soha nem követtem el. Fekete kereskedelemhez nem értek, hamis papírokra nincs szükségem, kommunista üzelmekkel nem foglalkozom, mert kommunista soha nem voltam, s dolgaimba nem avatkozom. En magyar ember vagyok, engemet csak a magyar politika fejlődése érdekelt. Ebben kitartok az álláspontom, már az emigráció elején s már akkor hirdetem, hogy Magyarországon az ipari munkásság, a földművelő parasztság, a magyar intelligencia összefogásában, társadalmi, politikai és gazdasági koalíciójában és egy dinamikus szociális magyar fronttal kifejlésében látom az elővendő szociális fejlődés előfeltételét.

Ét tanusítják a megírt könyveim, cikkeim, amelyek a nyilvánosság számára megjelentek.

Es az álláspontom ma is Arra kérem Önt, hogy sorolmány az igazság helyreállítására érdekében teret adni szíveskedjék, miért is köszönettel vagyok tisztelt híve: Garbai Sándor.

Eddig a levél. Hozzáfűzésül csak annyit: Magyarországon még mindenki emlékszik azokra az idősre, amikor a magyarok ezrért máshová menekültek a „tanácsköztársaság”, a jobb és igazabb magyar jövő megteremtésének hazug jelszavával. Garbai Sándor azt állítja leveleiben, hosszú esztendő elmúltával, az idők döntő változásainak közepette, a nagy történelmi vajdaság pillanatában, hogy — ő soha nem volt kommunista. A magyarországi tanácsköztársaság volt elnökének állítását, derűg mosolygással veszi tudomásul a nemzetiszocialista magyar közvélemény. Akadhat-e valaki, aki a fenti levél után elhisi, Garbai Sándornak, hogy soha nem volt meggyőződéses kommunista, hogy semmi köze nem volt Szamuelli-álmához és Kun Béláékhoz, hogy nem tudta, miről van szó, milyen célokat tűztek maguk elé, azok akik kíméletlenül, őrdögi kegyetlenséggel végezték ki a becsületes magyarok úzreit, akik a magyarországi tanácsköztársaság megszervezésével elárulták és eladták Magyarországot és a halálos szakadék szélére taszították? Igen: Garbait az ipari munkásság, a földművelő parasztság, a magyar intelligencia összefogásának követelték társadalmi, politikai és gazdasági koalícióban, de nem magyar, hanem nemzetközi alapon. Ugyan mi köze volt Szamuellinek és a többi véreskezű zsidó terrorlegénynek ahhoz, ami magyar sors, ami magyar jövő?

Garbai Sándor tiltakozhat, — az idős és a történelem ítélt már felette és azok felett, akik meggyőződéssel szólott a biztos paratlanság érdekében a magyarországi

Minden házba
ASPIRIN

Hétfőn újabb kiürítési vonatok indulnak Budapestről

A Magyar Országos Tudósító jelenté alapján a MÁV igazgatósága közlése alapján, hogy a budapesti I—XIV. kerület továbbá Csepel, Kispest, Pestszenterzsebét, Budafok, Albertfalva, Pestszentlőrinc, Újpest és Rákospalota előjáróságoknál működő vasúti tisztviselők által április 14-én kiadott kiürítési vonatok helyjegyeivel ellátott utasok elszállítása hétfőn, április 17-én az alábbi felsorolt vonatokkal történik:

az V/23. és VI/a. sz. vonat Budapest nyugati pu.-ról 7.40-kor, a VI/23. sz. vonat Budapest nyugati pu.-ról 14.50-kor, a VII/23. és VII/a. sz. vonat Budapest Soroksári-útról 7.42-kor, a VIII/23. és VIII/a. sz. vonat Budapest Kelenföldről 10.15 -kor, a IX/23. és IX/a. sz. vonat Budapest déli pu.-ról 7.25-kor, a X/a. sz. vonat Budapest déli pu.-ról 8.40-kor, a XI/23. és XI/a. sz. vonat Budapest Kelenföldről 9.00 órakor indul.

Az I/23. és I/a. sz. vonat Budapest nyugati pu.-ról 14.17 órakor indul.
A II/23. és II/a. sz. vonat Kőbánya felső pu.-ról 9.40-kor,
a III/a. sz. vonat Budapest keleti pu.-ról 14.05 órakor,
a IV/23. sz. vonat Budapest keleti pu.-ról 7.45-kor,

A MÁV igazgatósága felhívja a közönség figyelmét, hogy a fenti vonatokon azok az utasok is utazhatnak, akik helyjegyeiket már korábban váltották meg, azonban bármely ok miatt ezideig nem utazhattak el.

Okiratot hamisított a fogházban egy magántisztviselő

Szilcs Gábor László dr. elnöklete mellett szombaton tárgyalta a büntetőtörvényszék Ifj. Lakatos István magántisztviselő közokirat-hamisítási bűnjegyét. A vád szerint Lakatos múlt év februárjában lopás miatt a gyűjtőfogházba került, ahol írói munkára osztották be. Itt kérvényt írt az illetékes fórumhoz, amelyben a büntetés felfüggesztését kérte. A fogházigazgatóság azonban nem véleményezte ezt a kérést. Lakatos ezt az intézkedést meg akarta változtatni, s ezért megsemmisítette az elutasításról szóló írást, majd hamisított egy másik okiratot, amely szerint az igazgatóság hozzájárult a büntetés megszüntetéséhez. Erre az írásra aztán ráhamisította a fogházigazgató levét. Rövidesen azonban kiderült a hamisítás és az ügyészség vádat emelt a magántisztviselő ellen. A

vádolt beismerő vallomást tett, a törvényszék háromnapos fogháza ítélt. Az ítélet nem jogerős.

Adományok a bombakárosultak részére

Baross János, Bp. Baross-utca 86. 500.— P
Baross-cég alkalmazottjai 25.— P
Összesen 525.— P

Elvesztett irattáskát keresnek

Magyar Zoltán testvérünk a szolnoki kiürítési vonaton f. hó 13-án, csütörtökön, elvesztette a nagy tumultusban aktatáskáját, amelyben saját és családja származási okmányai voltak, néhány más irattal együtt. Kéri a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében küldje meg címére vagy vigye el személyesen az iratokat, mert szívesen ad az azok pótlásáért. Címe: Budapest, Kerepesi-tető.

Kézírást tett ártalmatlanná egy levél

Klas János leventelenséges Iharosbényi és Inka között az országban kézírásról írt. Hogy emberként megóvja a gránátobánás veszélyétől, óvatossá kétfelgova bevitt a csendőrségre, ahol a csendőrök felrobbantották. Bátor és körültekintő magaviseletét a járó levél-terranak dicséretre javasolta.

Főszerkesztő úr,
Múltán ide a háború kezdete óta magyar lapok nem járnak, csak most jutott magánértesülésből tudomásra, hogy becses lapja egyik februári számában közlemény látott napvilágot, mely szerint engemet itt Párizsban a megszálló német hatóságok „Jekels kereskedelem”, „hamis papírok használata” és „kommunista üzelmek” miatt letartóztatták?
Es a közlemény, amennyiben valóban megjelent, nem egyéb kitalálásnál és csak téves értesülésből származhatott, s ezért nem akarom, hogy a lap olvasói rólam az igazságnak meg nem felelő képet kapjanak.
Engemet sem a német megszálló, sem a francia közrendészeti hatóság nem tartóztatt le, mert a terhemre említett dolgokat soha nem követtem el. Fekete kereskedelemhez nem értek, hamis papírokra nincs szükségem, kommunista üzelmekkel nem foglalkozom, mert kommunista soha nem voltam, s dolgaimba nem avatkozom. En magyar ember vagyok, engemet csak a magyar politika fejlődése érdekelt. Ebben kitartok az álláspontom, már az emigráció elején s már akkor hirdetem, hogy Magyarországon az ipari munkásság, a földművelő parasztság, a magyar intelligencia összefogásában, társadalmi, politikai és gazdasági koalíciójában és egy dinamikus szociális magyar fronttal kifejlésében látom az elővendő szociális fejlődés előfeltételét.
Ét tanusítják a megírt könyveim, cikkeim, amelyek a nyilvánosság számára megjelentek.
Es az álláspontom ma is Arra kérem Önt, hogy sorolmány az igazság helyreállítására érdekében teret adni szíveskedjék, miért is köszönettel vagyok tisztelt híve: Garbai Sándor.
Eddig a levél. Hozzáfűzésül csak annyit: Magyarországon még mindenki emlékszik azokra az idősre, amikor a magyarok ezrért máshová menekültek a „tanácsköztársaság”, a jobb és igazabb magyar jövő megteremtésének hazug jelszavával. Garbai Sándor azt állítja leveleiben, hosszú esztendő elmúltával, az idők döntő változásainak közepette, a nagy történelmi vajdaság pillanatában, hogy — ő soha nem volt kommunista. A magyarországi tanácsköztársaság volt elnökének állítását, derűg mosolygással veszi tudomásul a nemzetiszocialista magyar közvélemény. Akadhat-e valaki, aki a fenti levél után elhisi, Garbai Sándornak, hogy soha nem volt meggyőződéses kommunista, hogy semmi köze nem volt Szamuelli-álmához és Kun Béláékhoz, hogy nem tudta, miről van szó, milyen célokat tűztek maguk elé, azok akik kíméletlenül, őrdögi kegyetlenséggel végezték ki a becsületes magyarok úzreit, akik a magyarországi tanácsköztársaság megszervezésével elárulták és eladták Magyarországot és a halálos szakadék szélére taszították? Igen: Garbait az ipari munkásság, a földművelő parasztság, a magyar intelligencia összefogásának követelték társadalmi, politikai és gazdasági koalícióban, de nem magyar, hanem nemzetközi alapon. Ugyan mi köze volt Szamuellinek és a többi véreskezű zsidó terrorlegénynek ahhoz, ami magyar sors, ami magyar jövő?

A jelentéshez a következőket fűztük hozzá: Garbai 1919-es szereplésére még jól emlékszik a magyar közvélemény. Garbait akkor azért tették a bolsevikus idő népbiztosok tanácsának élére, mert a forradalom mozgatói jól tudták, hogy a tömegek felé alkalmas öngéret kell állítani, aki befelé azonban mindenre késsz esz-köcs lesz az igazi vezetőknék. Kun Béla, Szamuelli és társai jól tudták, miért választották Garbait Sándort elnöké. Garbainak elsősorban az volt a feladata, sőt:

Bágyoni Váró Andor nyilatkozik a színházi lapok betiltásáról

Bágyoni Váró Andor, a Magyar-
ság főmunkatársa, az ismert
színházi kritikus a következő
nyilatkozatot adta a *Visszaradai*
munkatársának:

A nemzetiszocialista közvéle-
mény, de a jobboldali művészeti
körök is nagy megnyugvással és
megelégedéssel vették tudomásul
a sajtókormánybiztos betiltó ren-
deltetését, amely a *Színházi Ma-
gazin* és a *Film, Színház, Irodalom*
című lap megjelenését is meg-
szüntette. A *Film, Színház,*
Irodalom röviddel ezelőtt arra
kért fel, hogy vegyem át a lap
szerkesztését. Sajnos, a rendelkezé-
sre áll rendelkezésre rövid idő
nem volt elegendő ahhoz, hogy
művészeti- és irodalompolitikai el-
gondolásaimat széleskörűen köz-
vetül közöljem a lapnál. A múlt
bírálat nem lehet hetek alatt
helyrehozni akár a legjobb akarattal,
a legjobb tudással és a legnyom-
yabb odaadással sem. Igen
helyes tehát a kormánybiztos úr-
nak az az elgondolása, hogy a
színházi lapok egykori szellemét
nem szüntetni és enyhíteni kell, ha-
nem meg kell szüntetni.

— A magam részéről ezúttal

szívesen vállalom minden szemé-
lyi áldozatot is az új és tisztább,
a nemesebb és színvonalasabb
művészeti szaklap megteremtése
érdekében. A nemzetiszocializmus
és a kultúra — de nem a jelen-
léteken személyeskedést borra-
lóért vagy édes pusziért kiszol-
gáló alkultúra — édes testvér.
A nemzetiszocialista munkaterv
egyik legfontosabb pontja: tiszta
irodalmat és jobb művészetet a
nép legszélesebb rétegeinek! Tud-
juk, hogy kulturális téren nagyon
sok a tennivalónk. S van még ten-
nivaló a képes hetisajtó teljes és
gyökeres megújítása terén is!
Szent meggyőződésem, hogy a
tisztogatómunka elvégzése után
azonnal megkezdődhet az a kul-
túrális felépítómunka, amely
megteremt majd a minden vonat-
kozásban tiszta, s a múlt szelle-
mének és tőkéjének minden befolyá-
sától mentes, valóban nemzeti-
szocialista szellemű irodalmat és
művészeti sajtót is. Remélem,
hogy e felépítómunka során teljes
hittemmel és tehetséggel állha-
tok majd hűséges jobboldali ol-
vasóközönségem szolgálatára.

Eddig így volt s ezután így kell lenni...

Kolozsvár-Borcsa Mihály kinevezése után
a nemzetiszocialista közvélemény várja
Kiss Ferenc kormánybiztosi kinevezését

Örömmel üdvözljük a magyar
kormány legújabb intézkedését,
amellyel vitéz Kolozsvár-Borcsa
Mihályt, a Sajtókamara elnökét,
kormánybiztosi minőségben a ma-
gyar sajtó élére rendelte. Úgy
érezzük azonban, hogy azon az
úton, amelyen most haladunk, ez-
zel az intézkedéssel nem lehet
megállni, hanem az évek óta meg-
oldásra váró kérdéseket rendez-
nünk kell, a szellem megnyilvánu-
lásának minden formájában.

A sajtó ugyanis csak egyik
fegyvere a szellemi hadjáratnak,
amelyet ma egy egészséges vilá-
nézet diadalrajtásáért viselünk:
az írott gondolat mellett éppolyan
fontos az élő szóban és a képek-
ben kifejezett eszme, ezért kell
sürgősen szabályozni a magyar
színpad és a magyar film ügyét is.

A levitézlett ál-jobboldaliság

Színházaink műsorának össze-
állításánál és a szereplő színészek
kiválogatásánál eddig a legna-
gyobb összevisszaság érvényes-
ült. Ezen nem is lehet csodálko-
zni, hiszen a legnagyobbodott or-
szágban mindössze három színház:
az Opera, s a budapesti, valamint
a kolozsvári Nemzeti Színház tar-
torozott egységes irányítás alá, míg
a fővárosi magán-színházak és a
vidéki színházak is valóságos kul-
túrálamoskál voltak az állam-
ban, — javarészt kultúra nélkül.

Igaz ugyan, hogy az utóbbi
években liberális kormányunk
jóvólattól, az ál-jobboldaliság
bengáli tüzeiben furcsán érvénye-
sült ez az egységes irányítás. Gon-
doljunk csak a „Fatornyok”-ra.
Ezt a darabot közvetlenül az utó-
bbi hetek politikai eseményei előtt
bámulatos gyorsan tüzték ki a

direktorok szellemi akrobatikájá-
nak ügyes beállításával.

Ezen a helyen kell szólnunk
azokról a visszasságokról is, ame-
lyek a színész-utánpótlás terén,
főleg a „magán-színészképzés”-nél
érvényesültek.

A magyar rádió prózai műsorá-
nak összeállításánál csupán az
utóbbi hónapokban észlelhettünk
némi javulást: a dramaturgiai osz-
tály vezetésében azonban tovább-
ra is titokzatos szempontok érvé-
nyesültek. Ezeknek a mélyeségen
művészi meglátásoknak a magya-
rázatát egyedül Németh Antal
tudta, de ő azután annál inkább!

Kiss Ferencet a magyar színművészet élére!

Kétségtelen, hogy ennek a szer-
vezetlenségnek és rendszertelen-
ségnek legfőbb oka a liberális
kormány volt. Ez azonban nem
menti fel a felelősség alól azokat,
akik a rendszert kiszolgálták. A
legkevesebb, amit megtehetnek:
nem döngöttek a mellüket, hogy ők
voltak az igaziak, a valódi nem-
zetiszocialisták.

Ezzel azonban még nem oldot-
tuk meg a kérdést. Sőt, hogy itt
rendet teremtsünk és egyáltalán
elbírálhassuk azt, kik azok az igá-
zi művészi értékek, akik nemcsak
művészek, hanem magyar művé-
szek voltak, ehhez szükség volna
olyan férfúra, aki tehetségével
bizonyította be hozzáértését, ma-
gyarságában soha meg nem tá-
borodott és jelenleg is éppen ezért
alkalmas arra, hogy rendet te-
mentsen.

A *Visszaradai* és nyomában a *Ma-
gyar Szó* volt az első, amelyik
nyíltan kiállt Kiss Ferenc mel-
lett, hogy állítsák a magyar szin-
művészet élére megfelelő hatás-
körrel. Az, hogy a Színművészeti
Kamara élére visszakerül, ez még
nem megoldás: csupán elégtétel.
Kormánybiztosi hatáskörrel kell
felruházni, hogy ne csak címe, ha-
nem megfelelő hatalmi eszköze
is legyen programjának keresztül-
vitelére és mindazoknak a terve-
nek végrehajtására, amelyek a
magyar színművészet megújítá-
sára, — újraszervezésére és ezáltal
a kormány által is vallott szellemi
hadjárat sikeres végrehajtására
szükségesek.

Vitéz Kolozsvár-Borcsa Mihály
kormánybiztosi kinevezésével
megtörtént az első komoly lépés.
A magyar nemzetiszocialista köz-
vélemény várja Kiss Ferenc kor-
mánybiztosi kinevezését.

Tarnói László dr.

Nagyvárad-Vasas első félidő 1:0

Huszonöt ezer néző előtt, végig az
lényben játszik. Mind technikában,
első félidőben a NAC hatalmas fő-
mind pedig fejeletében messze felette
áll ellenfelének. A harminckilencedik
percben Nagy II. hatalmas védelmi
hibát vét, a labda Perényiől Sárvári-
hoz száll, aki védhetetlenül belövi
1:0. A nagyváradiakból Juhász és
Barna, a Vasas-ból Aknavölgyi és Ná-
das játszott jól.

Magyar-német katoná- válogatott 5:1 (1:1)

Háromnegyedháromkor fut pályá-
ra a két csapat. Felállva üdvözlök a
német és magyar katonák által álló
nagyarányú közönséget. A német
imázsuk elhangzása után a csapa-
tok a megjelent előkeleéseket üd-
vözik.

A német csapat indította el útjára
a labdát. Alig indul azonban a já-
ték, Klaffke megsérült, kiviszik. A
magyar csapat támad állandóan, míg
végül a huszonegyedik percben Pat-
koló beadását Frenák belövi. A 38-ik
percben újabb gól ér el a magyar
csapat a játékevezető les címén nem
adja meg. Utolsó percben egyenli
a német csapat, Walter labdájával
Häbeler elszalad s a vetődő kapus
mellett a hálóba fújja a labdát.
A magyar válogatott második fél-
idője göllyöví: Deák, Frenák, Mike
és Deák.

Felállítás a bírósági szakértők-
ből. A BIOSz élénké két mindazon bizto-
sítási szakértőket, akik a pénzügyi-
munka által a legítimadatok kárának
felbecsülést kijelöltek, hogy eset-
legesen lakosságunkat veles hala-
dektalanul károsítsa szivesedjenek, ne-
hogy a megbízás károsodása struktú-
rából kifolyólag zavarok keletkezzenek.

Ujabb 21 budapesti és 8 vidéki lapot tiltottak be

A Magyar Távirati Iroda jele-
ti: Vitéz Kolozsvár-Borcsa Mihály
államtitkár, a sajtóval kapcsolatos
ügyek m. kir. kormánybiztosa, a mi-
niszterelnök rendeletére a következő
időszaki lapok megjelenését tiltotta
meg:

a Budapesten dr. Buda László fe-
lelős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Budapesti Tudósító” cí-
mű hírlapudósító újság;

a Budapesten dr. Berecz Sándor
felelős szerkesztésében és kiadásá-
ban megjelenő „Magyar Tudósító”
című hírlapudósító újság;

a Budapesten Tildy Zoltán fele-
lős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Független Magyar Új-
ság” című politikai hetilap;

a Budapesten Nagy Ferenc felelős
szerkesztésében és kiadásában meg-
jelenő „Kiszgazdaság” című időszaki
lap;

a Budapesten Drózd György fele-
lős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Magyar Gazda” című
politikai hetilap;

a Budapesten Serényi Gusztáv fe-
lelős szerkesztésében és az Előrs
Lapkiadó Rt. kiadásában (a kiadá-
sért felelős: Serényi Gusztáv) meg-
jelenő „Szabadság” című politikai
hetilap;

a Budapesten Szabó Pál felelős
szerkesztésében és a Szabad Szó
Lapkiadó Kft. kiadásában (kiadásért
felelős: Varga Jenő) megjelenő „Sza-
bad Szó” című politikai hetilap;

a Budapesten Katona Jenő felelős
szerkesztésében és kiadásában meg-
jelenő „Jelenkor” című politikai lap;

a Budapesten dr. Rátz Kálmán fe-
lelős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „A Holnap” című idő-
szaki lap;

a Budapesten Illyés Gyula fele-
lős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Magyar Cillag” című
időszaki lap;

a Budapesten dr. Temple Rezső
ban megjelenő „Magyar Törvényho-
felelős szerkesztésében és kiadásá-
zóik Lapja” című időszaki lap;

a Budapesten gróf Descauffe
Gyula felelős szerkesztésében és ki-
adásában megjelenő „Az Ország
Útja” című időszaki lap;

a Budapesten dr. Moharos Lajos
felelős szerkesztésében és a Film-
Színház-Irodalom Kiadóvállalat kft.
kiadásában (a kiadásért felelős: Mo-
haros Lajos) megjelenő „Film-Szín-
ház-Irodalom” című időszaki lap;

a Budapesten dr. Rácz Vilmos fe-
lelős szerkesztésében és a Familia
Kft. kiadásában (kiadásért felelős:
dr. Rácz Vilmos) megjelenő
„Színházi Magazin” című időszaki
lap;

a Budapest Horváth Zoltán fele-
lős szerkesztésében és az Újnap
Lapkiadó Kft. kiadásában (kiadá-
sért felelős: gróf Bethlen Istvánné)
megjelenő „Újnap” című időszaki
lap;

a Budapesten Fröhlich Károly fe-

lelős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Die Zeit” című időszaki
lap;

a Budapesten Schlehta Margit
felelős szerkesztésében és a Katol-
ikus Dolgozó Lányok Országos Szö-
veisége kiadásában (kiadásért fele-
lős: Schlehta Margit) megjelenő „A
Dolgozó Nő” című időszaki lap;

a Budapesten dr. Simon Zoltán
felelős szerkesztésében és kiadásá-
ban megjelenő „Rakéta” című idő-
szaki lap;

a Budapesten dr. Patai József fe-
lelős szerkesztésében és kiadásában
megjelenő „Mult és Jövő” című idő-
szaki lap;

a Budapesten dr. Vilner Ferenc
felelős szerkesztésében és az Orszá-
gos Izraelita Tanítványok kiadá-
sában (kiadásért felelős: dr. Vilner
Ferenc) megjelenő „Izraelita Tan-
ügyi Értesítő” című zsidó lap;

a Budapesten dr. Vidor Pál felelős
szerkesztésében és a Magyar Izraeli-
ta Hitközségi Kántorok, Tiszviselő-
k, Templomnékesek és egyéb al-
kalmazottak Országos Egyesülete
kiadásában (kiadásért felelős: dr.
Vidor Pál) megjelenő „Magyar Izraeli-
ta Hitközségi Tiszviselők Lapja”
című zsidó lap;

a Szegeden Berey Géza felelős
szerkesztésében és a Délmagyaror-
szági Hírlap- és Nyomdavidálat Rt.
kiadásában (kiadásért felelős: Be-
rey Géza) megjelenő „Délmagyar-
ország” című politikai napilap;

a Szegeden Sajgó József felelős
szerkesztésében és a Kultura Hir-
lapkiadó- és Nyomdavidálat kiadá-
sában megjelenő „Szegedi Napló”
című politikai napilap;

a Miskolcon Demeter Géza fele-
lős szerkesztésében és a Miskolci
Újságkiadó Rt. kiadásában (kiadá-
sért felelős: dr. Zsedényi Béla)
megjelenő „Felsőmagyarországi
Reggeli Hírlap” című politikai na-
pilap;

a Miskolcon Kozma Ferenc fele-
lős szerkesztésében és Kozma Fer-
enc és Társai Kiadó és Nyom-
terjesztő Vállalat betéti társaság ki-
adásában (kiadásért felelős: Kozma
Ferenc) megjelenő „Magyar Jövő”
című politikai napilap;

a Pécsen Gesztesy Károly felelős
szerkesztésében és a Pécsi Irodalmi
és Nyomdai Rt. kiadásában (kiadá-
sért felelős: Krasznay Mihály) meg-
jelenő „Pécsi Napló” című politikai
napilap;

a Budapesti Nadas József fe-
lelős szerkesztésében és kiadásá-
ban megjelenő „Kárpátalja” című
politikai hetilap;

a Gyöngyösön dr. Soltész János
felelős szerkesztésében és kiadásá-
ban megjelenő „Hevesmegyei Hir-
lap” című politikai hetilap.

A m. kir. miniszterelnök erre vo-
na közzé 10613-1944. III. számú ha-
tározata a hivatalos lap vasárnap
számában jelent meg.

„EGY NAP A VILAG” SORONKIVÜL A PEST MOZI MUSORAN

Alig fejtették be az Andrássy-úti
Színház tavaly példátlan sikerrel elő-
adott darabjainak: az „Egy nap a vilá-
g” felvételeit, a közönség sürgeté-
sére és óhajára a Pesti filmszínház
vezetősége soronkívül tüzte műsorára
ennek a Vasváry-szandarábnak nagy
érdeklődéssel várt filmváltozatát.

BILICSI TIVADAR SIKEREN SZEREPEL ÚJRA AZ ANDRÁSSY SZÍNHÁZBAN

Bilicsi Tivadár, aki nemrégén épült
hosszabb ideig tartó betegségéből
újra szerepel az Andrássy-úti szin-
házban, ahol is Vasváry János: „A
pénz nem boldogít” című darabjában
az inas szerepét formálja köz-
ismert művészi humorával.

Dénes György, aki eddig játszott
ezt a szerepet, a Pesti Színház új
darabjában lép fel.

A közönség meleg szeretettel ün-
nepelte a mindig mosolygó Bilicsi-
újából a színpadon.

Ma este a Szimfonikus Levente- zenekar hangversenye a Zeneakadémián

A Budapesti Központi Szimfonikus
Leventezzenekar, amely már sok si-
kerrel mutatkozott be a nyilvános-
ság előtt, Csáky Nándor karnagy
vezényletével ma este fél 7 órai kez-
dettel rendez nagy érdeklődéssel
várt hangversenyt a Zeneművé-
szeti főiskola nagytermében.

Hajdu, Grieg, Berlioz, Erkel, Hu-
bay és Kodály-művek szerepelnek
műsorban. Kézreműködők: Iván Mar-
gít és Zimmermann Márta.

FURCSASÁGOK EGY SZINIVIZSGÁN

Az Országos Színészképző Egyesület
a napokban tartotta évadzáró vizsgát,
amelyen a növendékek érhető igaz-
lommal jelentek meg, mert hiszen a
megrövidített tanév miatt az idén
mindössze a húsvéti ünnepok alatti
nyolc-tíz nap állt a növendékek ren-
delkezésére, hogy a tantárgyakból el-
készülhessenek.

A vizsgáztató tanárok javarésze
megtárgyalta is a jelenlegi különleges
helyzetet és az egyéni kérdéses után
módot nyújtott arra, hogy a fiatal
színészelöltek közül azok, akiknek a
felelete vitás volt, harmadnapra bi-
zottság előtt másodszor is felelhessenek.

Annál kifőnöesebb volt, hogy dr. Kis-
péter Miklós, a filmdramaturgia ta-
nára, akinél állítólag húsz növendék
közül a fele nem felelt kielégítően,
nem adott alkalmat arra, hogy ezek
a színésznövendékek bizottság előtt
megégyezzen javíthatasának, hanem
szertint vadászni utazott Közszegre.

Dr. Kispéter Miklósnak ez a maga-
tartása annál meglepőbb, mert hiszen
közudomású, hogy a filmdramaturgia-
ról írt vastok könyve a könyvtá-
rkedésében nem kapható és előadásai-
hoz jegyzet is alig áll rendelkezésre.
Kíváncsian várjuk, hogy ezek a nö-
vényen osztályzatot nyernek?

„A Magyar Aszfalt Rt. folyó hó 12-
én megartott közgyűlésén az 1943. tíz-
letévre 137 408 pengő nyereséget állá-
pított meg. Az előző évről áthozott
17 847 pengő veszteség folytán a mér-
leg 119 561 pengő tiszta nyereséggel
zárult.”

Jug
mérnök
szertár és
BARISSA
BAZSO Baross u. 68
Telefon: 149-400

ADÁM J.
FINOM
UNISZABÓSAÓ
II. László utca 7-9
Telefon: 3-0-506
Nagy válogatott

TEXTILÁRUH
BEHOZATALI
KFT.
Műzeum-útról 11
Telefon: 132-400.
ELADÁS
NAGYBAN

Prodabutori
Kocsis Jánostól vegyen
Ozlet: Vácgrád u. 14. Tel: 112-821.
Ozlet: Cs. Teleki Pál u. 22. T.: 310-825

Igy él és így dolgozik Göbbels,

a világ leghíresebb és legfanatikusabb propagandaminisztere

A „mi Göbbelsünk” - mondja mindenki büszkén Németországban

Ki ne ismerné e nevet: Dr. Göbbels. Már évekkel ezelőtt fogalomná vált. Hitler Adolf vezér és kancellár mellett a legtöbb szereplő név a világsajtóban és a különböző nemzetek rádióiban egyaránt. Nem múlik el fölkerekességünkön egy óra anélkül, hogy

a világ valamelyik adóállomása ne foglalkozna a német birodalmi propagandaminiszter előad-

ásával, kijelentésével.

Az angol háborús úszítók legfélelmetesebb ellensége. Sokszor megtörténik, hogy egy-egy megcáfolhatatlan igazmondásával napokra el tudja némitani az ellenség propagandásújtóit. A berliniek büszkék is az ő tartományfőnökökre és nem egyszer hallani ajkukról e kedves, bizalomgerjesztő mondást: „Unser Göbbels”.

Már az iskolában hazájához haláláig hű németnek ismerték!

Dr. Göbbels miniszter a rajnavideki Rheydt-ben született. Iskoláit a Jezsuitáknál végezte, ahol tanulással, gyors felfogóképességével már akkoriban is kitűnt társai közül. Diákkorától szülővárosában és környékén és ahol csak megfordult, mindenki kedvelte és szerette. Ezt azért fontos megemlíteni, mert később, mielőtt nemzetiszocialista elveket kezd vallani és hirdetni,

mind több és több ellensége támad.

Az iskolában mindenki kivétel nélkül, tanárai is, mint igazi és hazájához mindhaláláig hű németet ismerték. Ennek dacára később a legnagyobb hazafélőnek bélyegzik csak azért, mert nemzetiszocialista mer égni és mert

Németországot a zsidó és liberális fértől ki akarja emelni.

1922-ben hallja először beszélni Hitler!

Egyetemi tanulmányai közben érte a legsúlyosabb csepés, mely akkoriban nemcsak őt, hanem minden igaz nemzeti érzésű németet lesújtott: a

liberális kommunista forradalom és az ezt követő fegyverletétel.

Egyetemről egyetemre vándorol, de nyugtalan lelke nem tudja elválni a gyászos és igazságtalan csorbát. Milyen elkéseríti a zsidóhűzés és az a tepsédés, mely akkoriban az egész német népet urrá lesz. Segíteni akar és kutat olyan mozgalom után, mely ebből a fértől nemzetét ki akarja és tudja emelni. Hónapok és évek múlnak el reménytelenül, míg végre

1922-ben egészen véletlenül Münchenbe érkezik, ahol az NSDAP egyik gyűlésén Hitler Adolfot hallja beszélni.

E beszéd hallására belép a mozgalom harcos tagjai közé. Nemsokára egyes egyedül a vezér megbízásából az élig 26 éves Göbbels visszatér szülőhazájába és ott megalakítja a nemzetiszocialista német munkáspártot. Az idők harcát követte ébred tudatára annak, hogy mennyire fontos egy párt számára a propaganda. Megismeri a marxizmus mintegyvező és alattomos propagandamódszereit és elhatározza, hogy

a lekirárlatlehetőbb ellenpropagandahadjáratot fogja megindítani.

A küzdelem mellet megkezdett eredményre vezetett, mert rövid pár év leforgása alatt a városi Rajnavidek minden falujának és városának nánhelyiségén

Hitler zászló lengett.

Az 1926-os weimari pártnapon megkezdte az országos munkát, melytől fel Dr. Göbbels vezetésével a Führer előtt. Ez év november 9-án Hitler megbízásából Berlinbe költözik, hogy a kommunista és szocialista demokrácia Berlinét meghódítsa. Feladata nehéz volt, mert köztudomású hogy a főváros lakosai köré férkőzi olyannak, aki nem berlini nagy merészség.

A megindulás első hónapjai a legnagyobb nehézségek között teltek. A párt csak kevés pénzzel rendelkezett és így egyetlen propagandaszervező állt csak rendelkezésre: az első szó propagandája. Egyik gyűlést tartotta a másik után. Dr. Göbbels csak a következő évben tudta 2000 német kezdő fővel, a híres „Angriff” c. lapját megindítani. 1931-32-ben már jelenthette a vezérnek hogy

Berlin ötven százaléka már nemzetiszocialista.

Felvilágosító propagandaharcában, mely mindig az igazságon alapult. Nem ismert kíméletet vagy megalkalmat. Volt olyan választási időszak,

mikor naponta tíz helyen tartott beszédet és három napon keresztül nem tért nyugovóra.

Szakadatlan munka

Tízennyolc éve immár annak, hogy Hitler Adolf propagandaminiszterre nevezte ki Göbbels doktort és nemcsak a mozgalom harcú időszakában, hanem a most folyó háború kelles közepén

a kancellári tárcsa után legfontosabb hivatal élén állva élt nap-pallá téve munkálkodik a német nép és az új Európa győzelme érdekében.

Réggel nyolc órákor, de néha már hét órákor is asztalánál ül és dolgozik. Osztályvezetői és munkatársai egyenesen rajonganak érte. Hetenkint többször tart a párt, a hadsereg, valamint a sajtó vezetésben, melynek bevonásával propagandavezető irányítást tart, melyeken a vezetők először kiscserélik politikai

nézeteiket, majd ezt követően Dr. Göbbels hosszú beszédben megadja a főbb propaganda-irányelveket,

melyeket a jelenlévő vezetőkrőlaknak mindenkor követniük kell az egységes propagandaszervelet minél nagyobb sikere elérése céljából. A túlfeszített munka sokszor napokig megakadályozza abban, hogy haza-terjen otthonába és egy pár kellemes órát töltsön felesége és gyermekei körében. Nem egyszer tölti az éjszakát a miniszteriumban. Ha bombatámadás éri kedvenc városát Berlin, ő az első, aki autójába ül és végigátogatja a bombasújtotta vidéket. Ellátogat a közkonyhákra és mindegyik hajléktalanra vált asszonyhoz vagy gyermekhez van egypár buzdító szava.

Szabadságos katonákat lát vendégül otthonában

Itt nem egy ízben előfordul, hogy munkás néptársával együtt fogyasztja el az egytál-ételcsa egyszerű ebédet. A lehető legegyszerűbben öltözködik. A berliniek elbeszélései alapján, amióta a háború kitört, mindig csak ugyanazt a ballonkabátot veszi fel, melyet 5 évvel ezelőtt vásárolt. Ha piszkos lesz egy kisse, akkor kitisztíttatja, de újat nem vesz.

A bombakárosultaknak előbb van szükségük kabátira, mint a nekik.

Erélyes intézkedéssel zár alá vették a zsidó vagytonokat

Szigorú bejelentési kötelezettség terhel minden tízezer pengőt meghaladó zsidó vagyton

A hivatalos lap vasárnapi száma kormányrendeletet közöl a zsidók vagytonának bejelentése és zár alá vétele tárgyában.

A rendelet értelmében a zsidó egész vagytonát az illetékes pénzügyigazgatásnál hivatalos nyomtatványon bejelenteni köteles, kivéve a személyes használatra szolgáló lakáshoz tartozó, ruházati, háztartási tárgyakat, ha ezek összeértéke a 10.000 P-t meg nem haladja.

A bejelentési kötelezettség minden esetben kiterjed a műtárgyakra, szőnyegekre, ezüstművekre, és más fényűzési tárgyakra.

Bejelentési kötelezettség terhel mindazokat a zsidó vagyton nem zsidó személyeket, akik zsidó tulajdonot képező vagytonot bármi címen őrzésükben tartanak.

A bejelentési nyomtatványokat a községi eljárási osztálynál (városban a polgármesternél, Budapesten a kerületi eljárási osztálynál) lehet beszerezni.

Március 22-étől kezdődően, minden zsidóval kötött átruházási jogügylet érvénytelen

A rendelet érvénytelennek nyilvánít az 1944. március 22. napja után kötött minden olyan jogügyletet, amellyel zsidó a bejelentés alá eső vagytonát másra átruházta.

Az ingatlanok bejelentésével egyidejűleg a zsidó a telekkönyvi hatósághoz is külön bejelentést köteles tenni, arravonatkozólag, hogy az ingatlan tulajdonosa zsidó. A bejelentett zsidó ingatlan jogügyletét elidegeníteni vagy megterhelni nem lehet.

A rendelet hatálybelépésétől kezdve zsidó fixkamatotású értékpapírt, részvényt, szövetkezeti úrtársról kiállított okiratot, bányarészjegyet és ezekhez tartozó szelvényeket birtokában nem tarthat.

Ezeket még a vagytonára vonatkozó bejelentés megtétele előtt a Pénzügyi Központ tagjai sorába tartozó valamelyik pénzügyhatóságnál letétbe kell helyezni és

amennyiben a hirdetésben levő értékpapírnak nem tulajdonosa, megjelölni köteles azt is, hogy az értékpapírnak ki a tulajdonosa és az értékpapírt milyen jogcímen tartotta birtokában.

A székely tartalmára, platina és aranytárgyakra, valamint drágakövekre is vonatkozik a bejelentési kötelezettség

A rendelet értelmében a zsidó általában háromezer pengőt, ha pedig kereskedelmi vagy ipari vállalatot tart üzemben, az előző évben elért forgalom öt százalékát meghaladó készpénzt köteles a Pénzügyi Központ tagjai sorába tartozó valamelyik pénzügyhatóságnál betéti könyvre, folyószámlára vagy postatakarékpénztári betéti vagy csekk számlára befizetni. Az így befizelt összegeket a rendelet ugyancsak zár alá helyezi.

A zsidó kereskedelmi és iparvállalatok is zár alá kerültek

Külön szabályozza a rendelet a zsidó kereskedelmi és ipari vállalatokra vonatkozó bejelentési kötelezettséget, és felhatalmazza a kereskedelem és közlekedési minisztert, illetőleg iparügyi minisztert, arra, hogy a zsidó kereskedelmi vagy iparvállalat nyersanyag- és árukészletét, valamint üzleti berendezését zár alá vehesse, illetőleg, amennyiben az üzlet vagy üzem folytatására közérdekből van szükség, a vállalat élére a tulajdonos köztársasági vállalat vezetőit rendelhesse ki.

A továbbiakban kimondja a rendelet, hogy a zsidókra megállapított rendelkezéseket alkalmazni kell minden olyan közkereseti betéti és korlátolt felelősségű társaságra, amelynek legalább egy tagja zsidó. Az ilyen társaságokat vagytonuk tekintetében ugyanolyan bejelentési kötelezettség terhel, mint a zsidó magánszemélyeket.

Újabb intézkedés történt a szinte korlátlan hatalmu zsidó

ságnak, az őket megillető keretek közé való visszaszorítására. A zsidó vagytonok zár alá vétele egyik lépcsője annak a rendelkezésnek, amelyet az ország körüleménye évek óta hiába várt — sokkal nyugodtabb esztendőkből — amikor annyi ígért és safocsérlés próbálta elterelni a figyelmet a zsidókérdés rákfenéjéről. Most egymást követik —

Az aknaveszély és áradás miatt beszüntették a személyszállításokat a Duna magyar szakaszán

Aknára futott az Erzsébet királyné személyszállító és a gróf Szapáry vontatógőzös

Az Erzsébet királyné természetesen szombaton este hat óra tájban Kisapostagnál 840 főnyi utasával aknára futott és elsüllyedt.

Az Erzsébet királyné gőzös Budapesti Apatin járatban szombat délelőn 12 órákor indult el fedélzetén 840 emberrel. Hat órákor érkezett meg a hajó Kisapostag állomásához, amikor egy Dunán úszó akna nekiközött a hajó farának. A következő pillanatban hatalmas robbanás reszkette meg a levegőt, mely leszakította a hajó farát. — Heinz Ferenc kapitány nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem a hajó kormányát a partnak irányította, úgy hogy az Erzsébet királyné a part közelében süllyedt el. A hajó utasai között nagy riadalom támadt, de a személyzet azonnal lebecsült a mentőcsónakokat és a mentőpadokat, úgy hogy néhány perccel a robbanás után már utasokkal megrakott csónakok és mentőpadok igyekeztek a partra. A robbanás zaját meghallották a közelben lakók is, akik szintén csónakokon siettek a hajótörötték segítségére. Sikertől is mindenkit partraszállítani. A mentési munkálatoknál harmincan sebesültek meg. Halálosan nem fordult elő.

Vasárnap reggel a budapesti révkapitányságról Mézáros István rendőrtanácsos vezetésével motoros mentő csapattal és főbb motoros rohamcsónakokkal mentek magukkal, hogy megmentse a hajó rakományát is. A mentési munkálatok nagy nehézségbe ütköztek, mert mint megállapították mágneses úszóaknákról van szó, melyeket a hajók vasalkatrészei magukhoz vonzanak. Ez történt az Erzsébet királyné gőzessel is. A hajó farát tiszta vasból készült és magához rántotta az aknát. A hatalmas robbanás a hátsó részét teljesen szétvágta. Meghívta a munkálatokat az is, hogy az elsüllyedt hajó vasalkatrészei meg mindig vonzzák ezeket az aknákat és így állandóan veszélyben tartják a mentési munkálatokat végzőket.

Ugyanakkor borzalmas szerencsétlenség történt pénteken reggel hat órákor Baja alatt: Dunaszekesnél. Gróf Szapáry MFTR vontatógőzös Budapestből haladt át a aknára futott és azonnal elsüllyedt. A mágneses akna nekiközött a hajó vasalkatrészei és borzalmas robbanással vetette szét a hajót. Az utasok legnagyobb részének sikerült megmenekülnie, tíz ember azonban meghalt. Egy férfi súlyosan megsebesült, bevitték a bajai kórházba, de segíteni már nem tudták rajta. Ő is meghalt. Ez a szerencsétlenség tehát tízezer elpusztult és áradás miatt.

csak VIM

Nagy szovjeterőkkel diadalmas csatát vívtak a magyar csapatok Delatynnál

A magyar és német ellenintézkedések a Kárpátok előterében meghiúsították a Szovjet erőfeszítéseit

Berlin, április 16.

Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokról:

A Fekete-tenger partjától északra a német csapatok harci erejű utóvédéi védelme alatt, amelyek pénteken még eredményes előretöréseket vittek véghez a csapatokat követő páncélos és lövészosztások ellen és a bolsevisták kilenc páncélosát kilőtték — nyugati irányban minden nehéz fegyverükkel, felszerelésükkel együtt átkeltek a Dnyeszter-Limnon. Ezzel a bolsevistáknak azt a szándékát, hogy az Odessza és a Dnyeszter torkolat közötti német erők útját elvágják, végkép meghiúsították.

A Dnyeszter alsó folyásánál a német csapatok gyöngébb szovjet alakulatok átkelési kísérleteit ellenőrzéssel éhárították, míg a tinaspoli és ighinai folyamkanyarulatban nagyobb szovjet erőket fel fogtak és körülretesztek. Ezeknek a szovjet hídfőeknek szűkebb terere való szorítása gyorsan halad előre.

Jásztól északra és északkeletre az arcvonal mélyéből odarendelt német és román kötelékek kelet felé tovább haladtak előre és Bukovina keleti részén újabb szovjet előcsoportokat vetettek vissza, jobban pedig elfoglaltak néhány helységet.

Észak-Ukrajnában német és magyar erők nagy szovjet csapatteketkel kemény harcokban álltak Delatyntól keletre és Sztaniszlau városától délkeletre. A szovjet erőfeszítéseit, hogy a Kárpátok előterében kibővítsék működési körét meghiúsították.

Ezzel összefüggésben sikerült az egyik magyar harci csoportnak egy újabb szovjet készületet szétvernie és előrenyomulnia egy part és dombláncon túlra.

A Dnyeszter középső folyásától északra ugyanazok a harci kötelékek, amelyek nemrégiben a szovjet tömegek bekerítő műveleteit meghiúsították, Tanopoltól délnyugatra tovább tölték magukat előre a német állások felé. Galícia ottani hadművelési előterének ez ellen a kiterjedt és kettős lezárása ellen a bolsevisták pénteken keletről és dél felől nagyobb erőket vonultattak fel amelyeket nagyon heves harcokban felfogtak és a Strypa vidékén törmellett elhárították. Ellenőrzéssel lezárították a szovjet páncélosok egyik nagyobb készületét.

Mégis a legtöbb veszteségük a bolsevistáknak a Buczac/ irányában véghezvitte megismételt támadásai során volt. Ott több szovjet zászlóalj vértett el, miközben nyolc szovjet páncélos ugyiszintén

14 nagyobbára nehéz kiséző páncéltörőgyűt megsemmisítettek, illetőleg zsákmányul ejtettek.

A volt Tarnopol város rommelt a bolsevisták főként nyugatról pénteken nagy túlerővel tá-

madták meg. A német védők nagy mértékben szétlőtt védelmi állásukat továbbra is megtartották és páncéltörőkkel, valamint közelharci eszközökkel nyolc T-34. mintájú harckocsit lőttek szét.

Tozso Japán miniszterelnök megjelent a háromhatalmi bizottság ülésén

Tokió, április 16. (NST) — A háromhatalmi szövetség technikai bizottságának szombati ülésén Tozso Japán miniszterelnök is megjelent, ami ritkán szokott megtörténni. Az ülés jelentőségét a japán tájékoztató hivatal jelentése is kiemeli:

„Japán, Németország és Olaszország képviselői, akik a háromhatalmi egyezmény alapján létrejött közös technikai bizottság tagjai 1944. április 15-én a miniszterelnök hivatali lakásán ülésre jöttek össze. Az általános és a katonai bizottság közös tanácskozását tartották meg. Az ülésen megjelentek az általános bizottság tagjai: Sigemicu külügymi-

niszter, Heinrich Stahmer német nagykövet, Principini ezredes olasz ügyvivő és számos katonai és hadi-engerészeti szakértő, valamint más hivatalos személyiségek. Az ülés jelentőségére tekintettel azon Tozso miniszterelnök és Shimada tenger-nagy haditengerészeti miniszter is résztvett.

Az ülésen szabad eszmecsere folyt Japán, Németország és Olaszország, valamint a többi szövetséges hatalmak közös háborújára vonatkozó intézkedésekről Amerika és Anglia ellen. A tanácskozások a nézetek teljes összhangjára vezettek.”

A Svédországhoz intézet angol-amerikai legyzék

Berlin, április 16.

Stockholmból jelentik:

A svéd külügyminisztérium megerősítette, hogy az angol és az amerikai követ csütörtökön a svéd kormánynak jegyzékét nyújtott át a tengellyel folytatott svéd kereskedelemről. A kormányhoz közel álló svéd körök esodálkozásukat fejezik ki a jegyzék fölött és kijelentették, hogy annak elfogadása bizalommal való visszaélés jelentene, ezt pedig a semleges Svédország nem engedheti meg magának. Minthogy vis major ese-

te nem forog fenn, — amilyen lenne például a Keleti-tenger hadműveletek miatti elzárása — ezért a kormányhoz közelálló svéd körök véleménye szerint a Németországba való golyóscsapágy-kivitel beszüntetése a Németországgal kötött kereskedelmi szerződés egyoldalú megszegését jelentené, holott Németország lelkiismeretesen betartja ezt a szerződést. Stockholmi diplomáciai körökben az a vélemény, hogy Svédország nem teljesíti a szövetségesek követeléseit. (MTI)

Törökországból újabban 341 brit műszaki ember utazott el

Amsterdam, április 16. (NTI)

A brit hírszolgálat jelenti Isztanbulból, hogy amióta Ankarában megszaktították az angol-török

megbeszéléseket, Törökországot 341 brit technikai szakember hagyta el. (MTI)

O.K.H. KOZGYULÉSE

Szerdán délelőtt a hitelszövetkezeti vezetők nagyszámú részvételével tartották meg a hitelszövetkezeti kongresszust és az Országos Központi Hitelszövetkezet közgyűlését az OMGE nagyteremben.

Schandi Károly, az OKH alelnök-vezérigazgatója a hitelszövetkezetek jövőjéről tartott előadásában kifejtette, hogy a magyar hitelszövetkezeti hálózat a mai súlyos időkben is rekorderedményekre hivatkozhat. A hitelszövetkezetekbe tömörült tagok száma meghaladja a nyolcszázret, ami a családtagokat beszámítva annyit jelent, hogy a magyar hitelszövetkezeti hálózat a mai súlyos időkben is rekorderedményekre hivatkozhat. A hitelszövetkezeti hálózat üzletelési költségek és tartozékainak összege már meghaladja a százmillió pengőf, a betétállomány 200 millió, a kihelyezett kölcsönök összege pedig 400 millió.

Végül javasolta, hogy az OKH, a hitelszövetkezetek részére a háborút követő évekre átfogó gazdasági program előkészítését

Ezután az OKH rendes évi közgyűlést tartotta meg. Az igazgatósági jelentés szerint az OKH kötelekben ezidőszárint 9501 hitelszövetkezet működik, ezeknek működési köre az ország 4467 községére terjed ki. A hitelszövetkezetek üzletelési költsége 64,8 millió pengő, betétállományuk 214,8 millió, tartalékalapjuk 25,3 millió, a kihelyezett kölcsönállomány 398,3 millió pengő. Az OKH üzletelési költsége 21,5, tartalékalapja 5,6 millió P. A közgyűlés a múlt évi tiszta veszteséget 610.287,12 pengőben állapította meg és annak felszámolását a törvény rendelkezései szerint intézkelt.

Az igazgatóság megemlékezett a földművelési szövetkezetek sikeres munkájáról is. A földművelési szövetkezetek száma 187-re szaporodott, a földművelési terület nagysága 90 ezer holdra, a bérlettagok száma pedig 20.278-ra emelkedett.

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége saját érdekében figyelemzeti a biztosított feleket, hogy a bombázásból eredő károk megtérítése az 1200—1943 M. E. sz. rendelet értelmében állami feladat. A bombázásból eredő kárigények tehát nem a biztosító társaságnál, hanem az előjárásnál jelentendők be.

A Szövetség arra kéri a biztosított feleket, hogy ha lakiműket megváltozik, akkor új lakiműket, ha biztosított vagyontárgyaikat egészben vagy részben más helyre szállítják, akkor a teljes biztosított összegből az elszállított vagyontárgyakra eső részt, valamint az új tárolási helyet; végül, ha a biztosított vagyontárgyaikat egészben vagy részben megsemmisült, akkor a biztosítás teljes vagy részbeni törlése céljából ezt a körülményt jelentsek be a biztosító intézetnek a kötvényszám és az eddigi lakimű feltüntetésével. Az életbiztosított felek is jelentsek be az esetleges lakiműváltást. A bombázás következtében bekövetkezett elhalálozásokra az életbiztosítások érvényesek.

— A Magyar Általános Közémbánya Részvénytársulat igazgatósága megállapította az 1943-i üzletév mérlegét és elhatározta, hogy április 28-ra hívja egybe a rendes évi közgyűlést, amelynek indítványozni fogja, hogy az 1943-i üzletévre — a tartalékok és alapok megfelelő dotálása után — részvényenként — úgy mint tavaly, — tizenhét pengő osztalék kerüljön kifizetésre.

VIRRADAT

Megjelenik minden hétfőn. Felelős: Szerkesztő és kiadó: Borzsmas Gábor. Kiadóvállalat: VIRRADAT KIADÓVÁLLALAT Kft. Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 14. szám. Telefon: szerkesztőség: 146-245. Kiadóhivatal: 146-243.

Előfizetési ára egy évre 10 P. Postacsekk számla: 37849

A legjobb magyar vívók vettek részt a HTVK jubiláris Gömbös Gyula emlékversenyén

GEREVICH ALADÁR (MAC) RAJ CZY IMRE dr. (BEAC) KOVÁCS A. PÁL (HTVK)

Vasárnap rendezte meg nyolcadszor a HTVK, néhai alapítója, vitéz jákfai Gömbös Gyula miniszterelnökünk emlékezetére nagyszabású, 20 éves jubiláris vívóversenyét.

Gömbös Gyula fiatal tiszt korában a Monarchia hadseregének tiszti versenyein maga is résztvett s hogy milyen jól forgatta a kardot, azt az aranyérem bizonyítja, melyet egy tiszti verseny megnyerése után szerzett meg.

A HTVK a magyar vívás, öttusa és céllövősport fellegvára, kétségtelenül egyike a legsikeresebben működő magyar sportegyesületeknek. Az egyesület ügyvezetője vitéz Somogyi Endre altábornagy büszke lehet fiaira, akik a tiszti egyesület színeiben a vívás négy fegyvernemében (kard, párbajtőr, tör és hölgytör), mind a nagy sokoldalúságot kívánó öttusában (modern pentatlonban) valamint a céllövő sportban a bajnokságok és rekordok sorozatát érték el.

A HTVK 20 éves jubileuma alkalmával mi is odaállunk a gratulálók sorába, kívánva a pompás tiszti egyesületnek a jövőben is olyan eredményeket, mint amilyeneket az első húsz esztendőben értek el.

A jubiláris versenysorozat első számaként megtartott hölgytörvényt Zsabka Magda BBTE nyerte meg. Sigmund Emmy

HTVK és Kiss Kató HTVK előtt. A férfiak törvívóversenyében Maszlay Lajos őrnagy a HTVK tagja diadalmaskodott, Berszely Tibor százados HTVK és Gerevich Aladár MAC előtt.

A párbajtőr versenyben szombaton este 22 vívó vette fel a küzdelmet. A kilenc főnyi döntőbe Dunay MAC, Berszényi dr. BEAC, Mikla BBTE, Baltazár MAFC és öt tiszt: Gyalokay, Kéhegyi dr. Karácsony, Bartha, és Honthy került. A verseny győztesének lapzártakor Dunay Pál a MAC európabajnok vívója látszik, aki csupán két vereséget szenvedett. Mőgötte Berszényi dr. BEAC halad.

A kardmérkőzésen a legjobb magyar kardforgatók közül ott láttuk Kovács A. Pál századost HTVK, Maszlay Lajos őrnagyot HTVK, Rajczy Imre dr-t, BEAC és Gerevich Aladárt MAC.

A kard döntőkre csak a lapunk megjelenése után vasárnap este kerül sor. A mérkőzéseket, melyeket a Tiszti Kaszinó Váci-utcai háza dísztermében rendeztek meg ott láttuk Vincze András ny. altábornagyot, a Magyar Vívó Szövetség elnökét, valamint vitéz Somogyi Endre altábornagyot a HTVK ügyvezetőjét.

A magyar vívók nagy seregszemléje kitűnően sikerült. A versenyzők tudásukkal, páratlan pengeművészetükkel és technikájukkal bebizonyították, hogy a magyar a világ első vívónemzete.

Három új rekord született az évadnyitó céllövő versenyen

Céllövőink is megkezdtek a komoly versenyzést. A Gázművek évadnyitó versenyén három magyar céllövő rekord született.

Bukova Lajosné Páris Il (Bulcsu) 60—58-as eredménnyel a gyorstüzelő automata piztolypályán állított fel új országos csúcsot, beigazolva, hogy ma ő a legjobb magyar céllövő hölgy. Tavaly is a rekordok sorozatát lőtte s most mindjárt az első versenyen is ezt vette.

Pados Lajos ezredes a HTVK tagja 60—60 eredménnyel 33 középpel lőtt rekordot, míg Takács Károly, a HTSE tagja 40—382-es eredményével írta be nevét a magyar rekorderek könyvébe.

A céllövők tehát jól kezdték az évet. Miként azt velünk Verbőci Kálmán ezredes — főlövész-mester közölte — az 1944-es év a rekordok esztendeje lesz.

Szabó Miklós:

Megkísérlem a 20 kilométeres világrekord megjavítását

A margitszigeti MAC pálya salakjár pompás süllyben futó atlétát látunk Közlebb érve, megállapítjuk, hogy Szabó Miklós, a MAC sokszoros bajnok- és rekord futója az illető. Mindjárt tollhegyre vesszük: — Nem helyeztem sütyt a mezai versenyekre, mert a múlt tapasztalatai szerint, amikor ezekre igazán ráfakadtam, akkor a pályán megéreztem ennek visszahatását.

Szorgalmasan készülődök s noha már 36-ik évemet taposom, bízom benne, hogy hosszabb távokon még az élen végezhetek. Meg akarom nyerni az 5000 méteres bajnokságot, majd állóképességemet tovább fejlesztve, 10.000 méteren, ússzel pedig egy 20.000 méteres versenyen indulok el, ahol szeretném kitűnő klubtársamnak, Csaplár András dr.-nak 1 óra 3 perc 1,2 mp-es világrekordját megjavítani.

Amikor búcsúzunk Szabótól nem tartjuk megoldhatatlan feladatnak ezt a célt, hiszen Szabó 10 év előtt a torinói EB-en 800 méteren 1:52-vel Európa legjobbjait verte, később 1500-on 3:48.6-tal európarekordot, 2000 méteren 5:20.4-gyel világrekordot, majd a berlini Deutschlandhalle deszkáin a fedett pálya futás 3000 méteres világrekordját javította meg.

Sport hírek egy mondatban

Hidas Ödön, a BBTE bajnokatlétája, a 110 méteres gátfutás rekordere, Gyöngyösön vezette Oltárhoz Tasnádi Zsuzsát, a BSE uszóbölyget. Rajczy Imre dr., a BEAC olimpikon vívója ismét megjelent a vívóplánczon. A népszerű E-betűs vívót örömmel üdvözölték a kardvívás hívei. Tóth Györgyöt, a Gamma válogatott kapusát a Gamma-Berakart mérkőzésen történelmi miatt két hónapra tiltották el a játéktól. Nónák Ilonka, a magyar úszósport csillaga, 30 magyar rekord bejegyzés tulajdonosa megkapta tanítónői oklevelét.

Othon
A FÜRDŐ KÜLÖN GOND, KÜLÖN TÜZELŐ KÜLÖN KÖLTSÉG KÜLÖN FÁRADÁS
A SZENT GELLÉRT GYÓGYFÜRDŐBEN JÓL DOLGSON KÉNYELMESEN ÉS NEMES GYÓGYVÍZBEN KELLEMESEN FÜRDÖZNI